

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 1308/2026. (VI. 12.) AB VÉGZÉSE

eljárás megszüntetéséről

Az Alkotmánybíróság tanácsa jogszabály alaptörvény-ellenességének megállapítására irányuló bírói kezdeményezés tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság az Alkotmánybíróság III/3110/2025. sz. végzése alapján szükséges veszélyhelyzeti szabályozásról szóló 15/2026. (II. 3.) Korm. rendelet alaptörvény-ellenességének megállapítására, valamint a Fővárosi Törvényszék előtt 108.K.704.632/2025. ügyszám alatt folyamatban lévő perben való alkalmazásának kizárására irányuló bírói kezdeményezés tárgyában az eljárást megszünteti.

I n d o k o l á s

- [1] 1. A Fővárosi Törvényszék tanácsa (a továbbiakban: indítványozó) az előtte 108.K.704.632/2025. ügyszám alatt folyamatban lévő közigazgatási pert felfüggesztette és egyidejűleg az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 25. §-a alapján bírói kezdeményezéssel fordult az Alkotmánybírósághoz az Alkotmánybíróság III/3110/2025. sz. végzése alapján szükséges veszélyhelyzeti szabályozásról szóló 15/2026. (II. 3.) Korm. rendelet (a továbbiakban: KR.) alaptörvény-ellenességének megállapítása, valamint a KR.-nek az Alkotmánybíróság eljárására okot adó ügyben történő alkalmazásának kizárása iránt.
- [2] 2. A felfüggesztésre került alapügy lényege az alábbiak szerint foglalható össze.
- [3] 2.1. A [...] Önkormányzata (a továbbiakban: felperes vagy önkormányzat) a Magyarország 2025. évi központi költségvetéséről szóló 2024. évi XC. törvény (a továbbiakban: Kvtv.) 2. számú melléklet II. 62.3. pontja szerinti képlet alapján számított szolidaritási hozzájárulást, valamint a Magyarország 2025. évi központi költségvetésének megalapozásáról szóló 2024. évi LXXIV. törvény (a továbbiakban: Kvtv. megalapozásáról szóló tv.) 25. számú mellékletében meghatározott számítási módszer alapján a helyi iparűzési adóbevétele alapján szolidaritási hozzájárulást (a továbbiakban: fizetési kötelezettség vagy szolidaritási hozzájárulás) köteles fizetni a központi költségvetés részére. Ez a Kvtv. 43. § (4)–(5) bekezdései alapján nettó finanszírozás keretében történik. Ennek értelmében a Magyar Államkincstár (a továbbiakban: alperes vagy Államkincstár) az önkormányzatnak járó működési, ágazati feladat- és egyéb támogatást (a továbbiakban: támogatás) az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Áht.) 83. § (1) bekezdése alapján a személyi juttatásokat terhelő közterhek és egyéb, az önkormányzatot terhelő kötelezettségek beszámításával csökkentett összegben folyósítja. Az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról szóló 368/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet 4. melléklet C) pontjában szereplő táblázat adatai alapján március hónapban a szolidaritási hozzájárulás éves összegének 28%-át, a további hónapokban pedig annak 8–8%-át kell a támogatásból levonni. Fizetési kötelezettségének az önkormányzat május és november hónapban a Kvtv. megalapozásáról szóló tv. 25. számú mellékletében meghatározott számítási módszer alapján tesz eleget oly módon, hogy az Államkincstár a Kvtv. 43. § (6) bekezdése és az Áht. 83. § (3) bekezdése alapján megelőlegezés után beszédési megbízás útján havonta érvényesíti, és a beszédési megbízás kibocsátása előtt a felperes által fizetendő szolidaritási hozzájárulás összegét a helyi önkormányzatot központi költségvetésből a költségvetési törvény és az Áht. alapján nettó módon megillető támogatások pénzügyi teljesítéséről szóló 15/A3.1 számú adatlap (a továbbiakban: nettósítási adatlap) eAdat rendszerbe történő feltöltésével rögzíti. Ha a nettó finanszírozás keretében a felperest megillető források nem nyújtanak kellő fedezetet a tartozásokra, akkor azt az alperes az Áht. 83. § (3) bekezdése alapján megelőlegezi, és havonta beszédési megbízást nyújt be erre a felperessel szemben.
- [4] A szolidaritási hozzájárulás éves összegét a Kvtv. 2. számú melléklet II. 62.5. pontja alapján az államháztartásért felelős miniszter rendeletben teszi közzé. A tárgyév május, november hónapban teljesítendő fizetési kötelezettség összegét a Kvtv. megalapozásáról szóló tv. 247. § (3) bekezdése alapján az államháztartásért felelős miniszter a területfejlesztésért felelős miniszter egyetértésével határozza meg. A felperes által 2025. évben teljesítendő szolidaritási hozzájárulás összege a települési önkormányzatok által 2025. évben teljesítendő önkormányzati szolidaritási hozzájárulás összegéről szóló 1/2025. (II. 11.) NGM rendelet (a továbbiakban: 1/2025. NGM rendelet), 1. melléklete alapján 89 114 500 995 forint. A felperes által 2025. májusban teljesítendő fize-

tési kötelezettség összege – a helyi iparüzési adóbevétel többlete alapján a települési önkormányzatok helyi iparüzési adóbevétel többlete alapján 2025. május hónapban teljesítendő fizetési kötelezettség összegéről szóló 13/2025. (V. 14.) NGM rendelet 1. melléklete alapján – 3 690 798 572 forint. A települési önkormányzatok helyi iparüzési adóbevétel többlete alapján 2025. november hónapban teljesítendő fizetési kötelezettség összegéről szóló 34/2025. (XI. 11.) NGM rendelet alapján a felperes által 2025. november hónapban teljesítendő fizetési kötelezettség összege nulla forint.

- [5] 2.2. A felperes eredeti keresetében kérte, hogy az indítványozó semmisítse meg a 2025. év március–augusztus és december havi nettósítási adatlapokat, kérte továbbá, hogy a bíróság tiltsa meg az alperesnek, hogy a felperestől elvonja, levonja, illetve beszámítsa a 2025. szeptember–december hónapokban esedékes szolidaritási hozzájárulás összegét. Másodlagosan kérte, hogy a bíróság állapítsa meg a nettósítási adatlapok jogellenességét, továbbá azt, hogy az alperes kizárólag a felperes bevonásával lefolytatott, tisztességes, formalizált eljárásban meghozott és a felperessel szabályszerűen közölt érdemi és indokolt határozat alapján hajthatja végre a nettó finanszírozást. Kérte továbbá a jogsértés következményeinek elhárítását kamatfizetési kötelezettség megállapításával. Keresetét később részben megváltoztatta és kérte, hogy az indítványozó semmisítse meg a 2025. szeptember–december hónapokban kelt nettósítási adatlapot és beszédési megbízásokat, másodlagosan pedig azt, hogy állapítsa meg a nettósítási adatlapok jogellenességét. A helyi iparüzési adóbevétel többlete alapján 2025. novemberben esedékes összeg levonásával és beszámításával kapcsolatos kérelmét nem tartotta fenn. Álláspontja szerint a szolidaritási hozzájárulás gyakorlatilag ahhoz vezet, hogy a központi költségvetés a kötelező feladatok ellátásához szükséges állam által juttatott támogatás egészét elvonja, sőt a nettó finanszírozás keretében a központi költségvetés javára a saját bevételei terhére „befizetői” pozícióba kényszeríti a felperest. Ez kiüresíti az Alaptörvény 34. cikk (1) bekezdése szerinti állami támogatásra való jogosultságot, ezáltal a felperes a szolidaritási hozzájárulás folyamatos emelkedése miatt nem tudja ellátni a kötelező feladatait.
- [6] 2.3. Az alperes elsődlegesen a kereset visszautasítását, majd az első tárgyaláson az eljárás megszüntetését, másodlagosan a kereset elutasítását kérte. Azzal érvelt, hogy a szolidaritási hozzájárulás jogszabályból fakadó közvetlen fizetési kötelezettség, annak összegét, esedékességét, megfizetésének módját a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 1. § (1) bekezdése szerinti általános hatályú jogszabály, a felperes által vitatott 1/2025. NGM rendelet határozza meg, amely a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 4. § (1) bekezdése alapján nem minősül közigazgatási tevékenységnek és közigazgatási jogvita tárgya sem lehet. A felperes által támadott nettósítási adatlap a beszédési megbízáshoz hasonlóan nem tekinthető a Kp. 4. § (3) bekezdése alapján minősülő közigazgatási cselekménynek, joghatást nem vált ki, kötelezést nem tartalmaz, kizárólag technikai-számviteli célokat szolgál, a felperes és az alperes közötti nettó finanszírozás elszámolásához nyújt adminisztratív keretet, valamint a jogszabályi kötelezettség végrehajtásáról ad tájékoztatást. Kifejtette, hogy a szolidaritási hozzájárulás összegét jogszabályváltozás folytán az államháztartásért felelős miniszter az 1/2025. NGM rendeletben állapítja meg, az alperes e körben a Kvtv. 2. számú mellékletének II. 1.5. pontja alapján nem folytat le hatósági eljárást, közigazgatási határozatot nem hoz, s közigazgatási döntés hiányában közigazgatási perrel támadható közigazgatási per alanya sem lehet. A szolidaritási hozzájárulás mértéke, esedékessége, annak teljesítési módja a jogszabályok alapján előre kiszámítható, a költségvetési rendszerben hosszú ideje változatlanul érvényesülő szabály, mellyel minden települési önkormányzat a tervezési és gazdálkodási folyamataiban előre számolhatott. Vitatta a felperes által kamatkövetelés címén érvényesíteni kívánt követelés jogalapját.
- [7] 2.4. A KR.-t a Kormány az Alaptörvény 53. cikk (1) bekezdés *b)* pontjában meghatározott eredeti jogalkotói hatáskörében, a védelmi és biztonsági tevékenységek összehangolásáról szóló 2021. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Vbö.) 80–81. §-aira, valamint a szomszédos országban fennálló fegyveres konfliktus, illetve humanitárius katasztrófa magyarországi következményeinek elhárításáról és kezeléséről szóló 2022. évi XLII. törvény (a továbbiakban: Konfliktustv.) 2. § (1a) bekezdésére figyelemmel, az Alaptörvény 15. cikk (1) bekezdésében meghatározott feladatkörében alkotta meg. A KR. a Magyar Közlönyben 2026. február 3. napján jelent meg és 2026. február 4. napján lépett hatályba.
- [8] A KR. vegyes tárgyú jogszabály, amely egyrészt törvényektől való eltérést tesz lehetővé (1. §), másrészt a szolidaritási hozzájárulás összegéről szóló anyagi jogi rendelkezéseket (2. és 4. §, valamint a KR. 1. és 2. számú melléklete), harmadrészt eljárásjogi természetű előírásokat tartalmaz. Utóbbiak közé tartozik a KR. 3. § (2) bekezdése, amely szerint „[a] szolidaritási hozzájárulás megállapítása, beszédése, elszámolása a központi költségvetés végrehajtásának technikai lebonyolítását szolgáló folyamat, az ezzel összefüggő intézkedés vagy irat nem

minősül hatósági aktusnak, ellene közigazgatási pernek vagy azonnali jogvédelemnek helye nincs”. Ugyancsak e körbe sorolható a KR. 6. §-a, amelynek (1) bekezdése értelmében „[e] rendelet rendelkezéseit a folyamatban lévő bírósági eljárásokban is alkalmazni kell”, a (2) bekezdése szerint pedig „[a] 2023–2025. években esedékesé vált szolidaritási hozzájárulással kapcsolatosan folyamatban lévő pert a bíróság megszünteti. A perköltséget az állam viseli”.

- [9] Az alperes a KR. 6. § (2) bekezdése alapján kezdeményezte a per megszüntetését, az indítványozó azonban a 2026. március 16. napján kelt végzésével az Alkotmánybírósághoz fordult és a pert felfüggesztette.
- [10] 3. Az indítvány szerint a KR. ellentétes az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésében deklarált jogállamiság elvével és sérti az abból levezetett visszaható hatályú jogalkalmazás tilalmát és a jogbiztonság elvét. Sérti továbbá az Alaptörvény C) cikk (1) bekezdésében foglalt hatalommegosztás elvét, a 25. cikk (1) és (2) bekezdései és a 26. cikk (1) bekezdése által garantált bírói függetlenséget, a XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes eljáráshoz való jogot, valamint a XXVIII. cikk (7) bekezdése által biztosított jogorvoslathoz való jogot.
- [11] Az indítvány szerint a KR. azért is ellentétes az Alaptörvénnyel, mert a Vbö. 80–81. §-ai és a Konfliktustv. 2. § (1) bekezdése ellenére olyan normát alkotott az Alaptörvény 53. cikk (1) bekezdés *b)* pontja szerinti hatáskörében eljárva, amelynek hatásai a veszélyhelyzeten túlmutatnak, ezért nem ideiglenes jogszabály.
- [12] Az indítványozó hangsúlyozza, hogy a KR. szabályai semmilyen releváns összefüggést nem mutatnak a szomszédos országban fennálló fegyveres konfliktus, illetve humanitárius katasztrófa magyarországi következményeinek elhárításával és kezelésével, a fegyveres konfliktus vagy humanitárius katasztrófa megelőzésével, kezelésével, felszámolásával, káros hatásainak megelőzésével, illetve elhárításával mint lehetséges céllal.
- [13] Az indítványozó szerint a KR. nem pusztán eljárási törvényektől enged eltérést, hanem a bírósági hatáskör elvonásának, a bíróság függetlenségének és az ítélezés bírósághoz rendelésének követelménye megsértésének eszközeként működik, amely során a bíróságok eljárási jogosítványait – az ügy érdemi elbírálását, az azonnali jogvédelem biztosítását, az eljárás megszüntetésének feltételeit – a Kormány rendeleti úton, érdemi mérlegelés nélkül elveszi, ezáltal a Kormány a jogvita elbírálójává válik.
- [14] 3.1. Az indítvány kiemeli, hogy a jogállamiság és a hatalommegosztás elvének Alkotmánybíróság által értelmezett lényegéhez tartozik egyfelől az, hogy egyik hatalmi ág sem vonhatja el a másik jogosítványát, másfelől bármely hatalmi ág kezében történő túlzott hatalomkoncentráció veszélyezteti a jogállami működést. A KR. ezen elvek súlyos sérelmét okozza, mivel a Kormány mint a végrehajtó hatalom letéteményese folyamatban lévő perbe avatkozik be. Az indítványozó álláspontja szerint kiemelten súlyos sérelmet jelent az, hogy az állam félként szerepel a perben. Ilyen esetben a bíróságok függetlensége jelenti azt a kulcsgaranciát, ami biztosítja, hogy pártatlan módon, csak a hatályos jogszabályok alapján hozzanak döntést. A Magyar Államkincstárról szóló 310/2017. (X. 31.) Korm. rendelet 1. §-a alapján az Államkincstár az államháztartásért felelős miniszter [...] irányítása alá tartozó, központi hivatalként működő központi költségvetési szerv, így a Kormány jogalkotói felhatalmazásával élve – a felhatalmazás forrásától függetlenül – saját ügyében dönthet. A jogalkotó a tőle független jogalanyok tekintetében sem vonhatja el alkotmányosan a bíróságok döntési lehetőségét egyedi ügyekben, mivel ez a jogállamiság és a hatalmi ágak elválasztása elveinek sérelmét jelenti, a jelen helyzet pedig a sérelem legsúlyosabb esete.
- [15] 3.2. A bírói függetlenséggel összefüggésben az indítványozó előadta, hogy a jogállamiság lényegi tartalma elválaszthatatlan attól, hogy a közhatalom gyakorlása független bíróságok által felülvizsgálható, és hogy a közhatalmi döntések jogszerűségéről a bíróságok érdemben dönthessenek. A KR. azonban kizárja a folyamatban lévő ügyekben történő bírói út igénybevételét, mert előírja a peres eljárások megszüntetését, ezzel szemben érdemi jogorvoslat nem áll rendelkezésre, a vita végérvényesen eldőlt. A KR. rögzíti, hogy mi tekinthető közigazgatási jogvitának, amely fogalmat valójában a Kp. 4. §-a határozza meg, amelyet a bíróság, de maga az Alkotmánybíróság is számos, így a szolidaritási hozzájárulást is érintő ügyben értelmezett. A KR. 2023–2025. adóévekre meghatározott fizetési kötelezettség szolidaritási hozzájárulás-fizetési kötelezettség alapján indult jogvita miatt folyamatban lévő peres eljárások megszüntetését rendeli el. E jogkérdéseket a bíróságok az Alaptörvény 25. cikkében foglalt igazságszolgáltatási tevékenységük során bírálják el oly módon, hogy az eljárásukra kiterjed a 26. cikkben foglalt bírói függetlenség követelményrendszere. Ez az Alaptörvénybe foglalt igazságszolgáltatási feladat egy, a bírói hatalmi ágat létrehozó és hozzá feladatokat telepítő alaptörvényi szabály, amely az Alaptörvény C) cikk (1) bekezdésében foglalt hatalommegosztás elvének egyik tételes megjelenési formája. A bírói függetlenség megköveteli, hogy a bíróságok mentesek legyenek a jogalkotó és a végrehajtó hatalom közvetlen

vagy közvetett befolyásától, és ne merüljenek fel kétségek az ítélkezés külső befolyásolhatatlansága felől, amely rendszerszintű dermesztő hatást is kifejtethet.

- [16] Kifejtette továbbá az indítványozó, hogy a KR. megalkotásával a Kormány egyedi ügyek (a KR.-ben meghatározott önkormányzatok, így különösen a felperes, és meghatározott évek) tekintetében végleges jelleggel döntéseket hozott, névleg az Alkotmánybíróság határozatának végrehajtása érdekében. Olyan kérdésekben döntött, amelyek az Alkotmánybíróság álláspontja szerint is az „eljáró bíróságnak a kompetenciájába tartozó szakjogi kérdés[ek]” {18/2024. (XI. 11.) AB határozat, Indokolás [114]}. Ezáltal a jogalkotó átlépett az Alaptörvény 25. cikk (1)–(2) bekezdései alapján a kizárólag a bíróságok által gyakorolható tevékenységek területére, mert a KR. 6. § (2) bekezdése kötelezően előírja, hogy a folyamatban lévő pereket a bíróságoknak meg kell szüntetni.
- [17] Az indítványozó kiemelte, hogy mind az Alkotmánybíróság, mind az Emberi Jogok Európai Bírósága (a továbbiakban: EJEB) irányadó döntései és a mérvadó külföldi gyakorlat alapján ellentmond a jogállamiság és az azzal szorosan összefüggő hatalommegosztás követelményeinek, ha a jogalkotó a jogszabályi környezet megváltoztatásával érdemben elbírál folyamatban lévő egyedi ügyeket, különösen akkor, ha azokat maga számára kedvező módon lezárja.
- [18] 3.3. Az indítványozó a visszaható hatály tilalmának sérelmét az Alkotmánybíróság gyakorlatára támaszkodva azért állítja, mert a KR. 3. § (2) bekezdése érdemben a szolidaritási hozzájárulásra kötelezett hátrányára változtatja meg a jogi helyzetet, hiszen *ab ovo* elzárja olyan eljárás lehetőségétől, amelyben az önkormányzati vagyoni bekövetkező hátrányos változást vitathatóvá tenné. A KR. 5. §-a miatt – amely szerint az a kihirdetését követő napon lép hatályba – a KR.-nek nincs ún. valódi visszaható hatálya. Ugyanakkor kvázi visszaható (azonnali) hatálya megállapítható, mivel a KR. 6. § (1) és (2) bekezdései visszamenőlegesen megváltoztatják a korábban létrejött anyagi jogi jogviszony megítélését.
- [19] 3.4. A tisztességes eljáráshoz való jog és a jogorvoslathoz való jog kapcsán az indítványozó előadta, hogy a KR.-nek az Alaptörvény 28. cikke szerinti jogértelmezéssel megállapítható célja kizárólag költségvetési, pénzügyi jellegű a preambulum [1] bekezdése alapján, ami az EJEB vonatkozó gyakorlata alapján nem elegendő a folyamatban lévő ügybe való beavatkozás igazolásához.
- [20] Emellett azt is hangsúlyozza az indítványozó, hogy a bírósághoz fordulás joga azt követeli meg az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint, hogy a bíróság megmérhesse a peresített igényeket az alkalmazandó anyagi jog és eljárásjog mércéivel, minden lényeges jogkérdést azonosíthasson és azokban a jog értelmezése útján dönthesse. A KR. 3. § (2) bekezdése, valamint 6. § (1)–(2) bekezdései azonnali hatállyal megfosztják a felperest a bírósághoz fordulás jogától, s ezzel a jogosultság lényeges tartalmát korlátozzák, hiszen egyedi jogvitákban a bíróságoknak a vonatkozó jog érdemi értelmezése nélkül meg kell szüntetniük a pereket. Ez pedig az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdése alapján alaptörvény-ellenességet idéz elő.
- [21] Az indítványozó a KR. 3. § (2) bekezdését a KR. 2. §-ával együttesen értelmezve is támadja a jogorvoslat lehetőségének hiánya miatt. Értelmezése szerint az érintett önkormányzatok vonatkozásában a szolidaritási hozzájárulás KR. általi megállapítása, beszedése és elszámolása esetében *expressis verbis* kizárja a bírósághoz fordulás lehetőségét. A jogalkotó ezzel a szolidaritási hozzájárulás megállapításától kezdve annak beszedéséig minden, az érintett jogalanyokat érintő egyedi döntés tekintetében kizárta a jogorvoslat lehetőségét. A jogalkotó a hatályos jogi szabályozással olyan helyzetet hozott létre, amiben a jogalanyok az őket érintő, közhatalom birtokában meghozott döntésekkel szemben nem élhetnek teljes körű jogorvoslattal azok jogszabályba foglalása miatt, ugyanis az eljárást megszüntető végzéssel szemben pusztán formális a jogorvoslat. Emiatt sérül a jogorvoslathoz való jog Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdése szerinti lényeges tartalma.
- [22] 4. Az Alkotmánybíróság hatáskörébe tartozó ügyeket az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdésének a)–g) pontjai sorolják fel. Az Alkotmánybíróság – az Alaptörvény 24. cikk (1) bekezdésének megfelelően – az Alaptörvény védelmének legfőbb szerveként alkotmányos kötelezettségeit hatáskörei gyakorlása folytán teljesíti {3136/2013. (VII. 2.) AB végzés, Indokolás [7]}. Ennek során nemcsak az eljárásait kezdeményező indítványok jogalapját köteles vizsgálni, de nem mellőzheti annak vizsgálatát sem, hogy az egyes indítványok formája és tartalma megfelel-e az Alaptörvényben szabályozott típuskénszernek, továbbá a törvényi feltételeknek {3058/2015. (III. 31.) AB végzés (a továbbiakban: Abv1.), Indokolás [9]}.
- [23] Az Alkotmánybíróság ezért elsőként azt vizsgálta, hogy a bírói indítvány megfelel-e az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdésében, valamint az Abtv. 25. § (1) bekezdésében, 51. §-ában, 52. § (1) bekezdésében, 52. § (1b) bekezdés a)–f) pontjaiban, továbbá az 52. § (4)–(6) bekezdéseiben foglaltakból következő formai és tartalmi követelményeknek.

- [24] 4.1. Az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés *b*) pontja és az Abtv. 25. § (1) bekezdése a bírói kezdeményezés alapján folytatott egyedi normakontroll-hatáskörrel kapcsolatos különös feltételeket tartalmazzák.
- [25] Az Alkotmánybíróság konzekvens gyakorlata szerint az „eljáró bíró [...] csak azon jogszabály, illetve jogszabályi rendelkezés alaptörvény-ellenességének megállapítására tehet indítványt, melyet a konkrét ügy elbírálása során kifejezetten alkalmaznia kell(ene). Ebből következően alapvető feltétel a támadott norma és a folyamatban lévő egyedi ügy közötti közvetlen összefüggés. Amennyiben a bírói kezdeményezés olyan jogszabályt vagy jogszabályi rendelkezést támad meg az Alkotmánybíróság előtt, mely az előtte folyamatban lévő (az Alkotmánybírósághoz fordulás miatt felfüggesztésre került) üggyel nem áll összefüggésben, annak elbírálása során nyilvánvalóan nem kerül alkalmazásra, akkor érdemi alkotmányossági vizsgálatnak nincs helye” (Abv1., Indokolás [22]).
- [26] 4.2. Az indítvány előterjesztésekor az indítványozó köteles volt a KR-t alkalmazni. Ugyanakkor az indítvány előterjesztését követően több olyan körülmény merült fel, amelyek az indítvány elbírálását érdemben befolyásolták.
- [27] 4.2.1. Az Alkotmánybíróság 2026. május 5. napján az Országos Bírói Tanács jogorvoslati kérelme alapján a 2/2026. (V. 12.) AB határozatával (a továbbiakban: Abh.) a hatálybalépésükre – tehát 2026. február 4. napjára – visszamenőleges hatállyal megsemmisítette a KR. 1. § *b*) pontját, 3. § (2) bekezdését, valamint 6. § (1) és (2) bekezdéseit.
- [28] A jelen ügy alapjául szolgáló indítvány – a jogorvoslathoz való jog sérelmét felvető részének kivételével – a KR. azon rendelkezéseit kifogásolja, amelyek a szolidaritási hozzájárulás megállapításával, beszédésével és elszámolásával összefüggő intézkedéseket vagy iratokat kivonják a hatósági aktus fogalma, így a Kp. hatálya alól, valamint amelyek a KR. rendelkezéseit a folyamatban lévő bírósági eljárásokban is alkalmazni rendelik. A KR. ezen részeit az Alkotmánybíróság az Abh.-val a hatálybalépésükre visszaható hatállyal megsemmisítette.
- [29] Egy norma kihirdetésére vagy hatálybalépésére visszaható hatállyal történő megsemmisítése azok egyedi ügyekben történő alkalmazhatóságának hiányát eredményezi. A megsemmisítés következménye az, hogy úgy kell tekinteni, mintha a jogszabály soha nem lépett volna hatályba, amiből pedig az következik, hogy a jogszabály alapján létrejött jogi tények, jogviszonyok is jogalap nélküliek (hiszen nem volt hatályos jogszabály, ami alapján létrejött[ek] volna), így semmisék. Ezt erősíti meg az Alkotmánybíróság egy korábbi, bírói normakontroll eljárásban hozott végzése is, amelyben az Alkotmánybíróság a jelen ügyben felmerültekhez hasonló körülmények mellett az érdemi vizsgálat feltételeinek hiányát állapította meg: „Az Ügyrend 65. § (3) bekezdése szerint okafogyottság címén kell az alkotmánybírósági eljárást megszüntetni, ha az Alkotmánybíróság által korábban alkotmányosértőnek minősített és megsemmisített jogszabály vagy jogszabályi rendelkezés alkotmányossági felülvizsgálatát más alaptörvényi tételre (alkotmányos összefüggésre) tekintettel kéri felülvizsgálni, mint amilyen alkotmányos összefüggés alapján az Alkotmánybíróság az adott jogszabályt vagy jogszabályi rendelkezést megsemmisítette” {3161/2025. (V. 15.) AB végzés (a továbbiakban: Abv2.), Indokolás [37]}. Ennek oka, hogy a megsemmisítés „folytán megszűnt az indítványban jelzett, az Alaptörvényt sértő helyzet, ezáltal a bírói kezdeményezés szerinti probléma már megoldódott” (Abv2., Indokolás [40]).
- [30] A jelen ügyben az indítványozó a KR. alapján az előtte folyamatban lévő pert nem szüntette meg, hanem felfüggesztette. Az Alkotmánybíróság jelen döntését követően a per folytatódhat, mivel a KR. mindazon rendelkezései, amelyek a per megszüntetését írták elő, 2026. február 4. napján hatályukat veszítették. Emiatt a jelen alkotmánybírósági döntést követően folytatódó perben az Abh. által *ex tunc* hatállyal megsemmisített rendelkezések nem alkalmazhatók, ekképpen ezek vonatkozásában az Alkotmánybíróság érdemi eljárásának sem lehet helye.
- [31] 4.2.2. A Konfliktustv. 2. § (1) bekezdése 2026. május 13. napjáig adott felhatalmazást a Kormánynak a veszélyhelyzet meghosszabbítására, a 2. § (1a) bekezdése pedig – az Alaptörvény 53. cikk (1) bekezdés *b*) pontja alapján – olyan kormányrendeletek megalkotására, amelyek törvényi rendelkezésektől eltérést engednek, illetve törvényi rendelkezéseket függesztenek fel. A hivatkozott rendelkezések alapján 2026. május 14. napjával az Ukrajna területén fennálló fegyveres konfliktusra tekintettel kihirdetett veszélyhelyzet megszűnt, amelynek nyomán – az Alaptörvény 53. cikk (4) bekezdésére figyelemmel – a KR. Abh. által meg nem semmisített rendelkezései 2026. május 14. napján hatályukat veszítették.
- [32] E helyütt utal arra is az Alkotmánybíróság, hogy az Ukrajna területén fennálló fegyveres konfliktusra tekintettel kihirdetett veszélyhelyzeti rendeletek törvényi szintre emeléséről szóló 2026. évi XIV. törvény, mely 2026. má-

jus 14. napján lépett hatályba, a KR. egyetlen rendelkezését sem emelte törvényi szintre, azaz a KR. tartalma törvényi szinten sem maradt tovább a jogrendszer része.

- [33] Figyelemmel arra, hogy a KR. 1. §-a szerint az abban felsorolt törvényeket az Ukrajna területén fennálló fegyveres konfliktusra, illetve humanitárius katasztrófára tekintettel, valamint ezek magyarországi következményeinek az elhárítása és kezelése érdekében veszélyhelyzet kihirdetéséről és egyes veszélyhelyzeti szabályokról szóló 424/2022. (X. 28.) Korm. rendelet szerinti veszélyhelyzet ideje alatt kell a KR.-ben foglalt eltérésekkel alkalmazni, a veszélyhelyzet megszűntére és a KR. hatályvesztésére tekintettel a KR. szabályainak alkalmazhatósága megszűnt. Mindezek következtében a KR. Abh. által meg nem semmisített rendelkezéseihez kapcsolódó indítványelemek is okafogyottnak (vö. Abv2., Indokolás [37] és [40]) minősülnek.
- [34] 4.3. Minderre tekintettel az Alkotmánybíróság úgy ítélte meg, hogy az Ügyrend 67. § (1) bekezdése és (2) bekezdés e) pontja értelmében az indítvány egésze tárgytalanná, annak következtében pedig okafogyottá vált (lásd hasonlóan: 3281/2018. (VII. 20.) AB végzés, Indokolás [26]), ezért az eljárását megszüntette.

Budapest, 2026. június 2.

Dr. Juhász Miklós s. k.,
tanácsvezető, előadó alkotmánybíró

Dr. Hende Csaba s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Horváth Attila s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Polt Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Varga Réka s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: III/986/2026.

• • •